

Preses relīze
Luksemburgā, 2016. gada 8. decembrī

ES ir jādara vairāk, lai pasargātu iedzīvotājus no pandēmijām un citiem nopietniem pārrobežu apdraudējumiem veselībai, norāda revidenti

ES mēroga plāniem iedzīvotāju pasargāšanai no tādiem nopietniem veselības apdraudējumiem kā gripas pandēmija piemīt nozīmīgi trūkumi, secināts jaunākajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā. Lai gan pēdējos gados ir veikti vairāki svarīgi pasākumi, revidenti norāda, ka dalībvalstīm un to sabiedrības veselības aizsardzības iestādēm ir jāsadarbjas vēl labāk.

Sabiedrības veselības jomā galvenā atbildība gulstas uz ES dalībvalstīm. Eiropas Komisijas loma lielākoties aprobežojas ar atbalsta sniegšanu un papildu darbību veikšanu. ES ir noteikusi, ka nopietni pārrobežu apdraudējumi veselībai ir joma, kurā dalībvalstis var darboties efektīvāk, ja tās apvieno spēkus. 2013. gadā pieņemtais ES lēmums par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem ieviesa svarīgas izmaiņas sagatavotības plānošanā un reaģēšanas koordinēšanā. Tas pastiprināja arī 2001. gadā Veselības ministru padomē neformāli izveidotās Veselības drošības komitejas lomu.

Lai gan 2013. gadā pieņemtais Lēmums bija svarīgs solis ES veselības drošības sistēmas uzlabošanā un tas palīdz Eiropas Savienībai labāk sagatavoties nopietnu veselības apdraudējumu risināšanai, revidenti secināja, ka joprojām ir vērojami nozīmīgi trūkumi dalībvalstu un Komisijas līmenī. Viņi norāda arī uz to, ka Veselības drošības komiteja, kurai ir ārkārtīgi liela nozīme, tomēr saskaras ar stratēģiskām un darbības problēmām, kas prasa risinājumu.

“Pieaugot ceļojumu skaitam un izvēršoties tirdzniecībai, slimības ātri izplatās pāri robežām, un tas nozīmē, ka veselības drošība vienā dalībvalstī bieži vien ir atkarīga no veselības drošības kaimiņvalstīs,” sacīja par šo ziņojumu atbildīgais Revīzijas palātas loceklis Janusz Wojciechowski. “Ir jādara daudz vairāk nolūkā novērst trūkumus plānošanā un koordinēšanā, lai ES iedzīvotāji varētu pilnībā izmantot līdz šim panāktos sasniegumus.”

Revidenti konstatēja, ka 2013. gadā pieņemtā Lēmuma ieviešanā un izstrādē ir kavējumi. Sagatavotības plānošanas koordinēšana ir uzlabojusies, taču procedūrām ir jābūt stabilākām un labāk definētām. Piemēram, dalībvalstis nav pietiekami paātrinājušas pandēmiskās gripas vakcīnas kopīgo iepirkumu un nav ES līmeņa sistēmas, ko varētu izmantot, kad jārisina neatliekamas vajadzības pēc vakcīnām vai citiem medicīniskajiem

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – preses sekretārs T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

pretpasākumiem.

Esošās agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas, kā arī epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas darbojas jau vairākus gadus, un to svarīgā loma ES līmenī ir vispāratzīta, paziņo revidenti. Tomēr agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu ir iespējams modernizēt. Vēl nav pārbaudīti nesenākie atjauninājumi, kas ieviesti procedūrās, kuras paredzētas nopietnu ķīmisku un vides apdraudējumu risināšanai.

Revidenti konstatēja trūkumus ES Veselības programmas darbībā saistībā ar iedzīvotāju pasargāšanu no veselības apdraudējumiem. Lielākajā daļā revidēto darbību veselības apdraudējumu novēršanā 2008.–2013. gadā nebija ilgtspējīgu rezultātu, lai gan tās bija sekmīgas plānoto nodevumu ziņā. Tas ierobežoja šo darbību ieguldījumu iedzīvotāju aizsargāšanā no veselības apdraudējumiem. Revidenti konstatēja trūkumus arī novērtēšanā saistībā ar 2014.–2020. gadam noteikto mērķi aizsargāt no veselības apdraudējumiem un relatīvi zemu izdevumu līmeni 2014.–2016. gadā.

Revīzijā atklājās vairākas nepilnības, kas skāra iekšējo koordināciju Komisijā attiecībā uz veselības drošības pasākumiem, kurus īsteno dažādi dienesti saskaņā ar dažādām programmām. Revidenti secināja, ka ir jāiegulda vairāk pūļu, lai pilnībā darbotos vienošanās par sadarbību starp krīzes pārvarēšanas struktūrām Komisijā. Visbeidzot, Komisijai ir jāuzlabo pārvaldība ārkārtējo darbību mehānismam veselības jomā, lai tas nākotnē varētu sekmīgāk risināt veselības krīzes.

Ziņojumā revidenti sniedz šādus ieteikumus dalībvalstīm un Komisijai:

- jāpaātrina 2013. gadā pieņemtā Lēmuma īstenošana, konkrēti, izstrādājot stratēģisku ceļvedi Veselības drošības komitejai, pastiprinot darbības rezultātu pārraudzību un paātrinot vakcīnu un citu medicīnisko pretpasākumu kopīgo iepirkumu;
- jāmodernizē agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēma un jāizstrādā integrētāki risinājumi riska pārvaldībai;
- jāuzlabo līdzfinansēto pasākumu rezultātu ilgtspēja aizsardzībai pret veselības apdraudējumiem un attiecīgo darbības rezultātu vērtēšanas metodoloģija;
- jāizstrādā strukturētāka Komisijas dažādo dienestu koordinācija veselības drošības pasākumu jomā.

Īpašais ziņojums Nr. 28/2016 “Nopietni pārrobežu apdraudējumi veselībai Eiropas Savienībā: ir īstenoti svarīgi pasākumi, taču vēl daudz kas ir jāpaveic” ir pieejams 23 ES valodās.